

og dertil er Sagen for god. — Sæt man fra anden Side kørte med Retur og sagde: naar Dansk Kvindesamfund udgiver et Blad og Skrifter, turde man dog forudsætte, at det Danske Sprog ikke blev saa stedmoderligt behandlet, at man kunde udplukke Vildskud paa Sproget som: „sporte“ for „spurgte“, „rådsport“ for „raadspurgt“, „ta“ for „tage“ „be“ for „bede“ osv. —

Hvis man vil gavne Kvindesagen, gør man det sikkert mest ved at faa den omtalt og drøftet. I en Aarrække har dette været vanskeligt uden for en ganske snæver Kreds. Nu staar vi saaledes, at et ja undertiden flere Blade vil optage ogsaa Artikler for Kvindesagen. Saa er det absolut forkert, naar D. K. S. enten direkte eller gennem sit Blad siger: „nej stop, vil I skrive om Kvindesagen, saa maa I *kun* optage Artikler, der omtaler den med Sympathi, ellers kan I lade helt være“. — Har man et Maal at naa — og et Maal, som man har kæmpet saa længe for, som Dansk Kvindesamfund har kæmpet for sit, uden at naa at faa samlet en større Styrke om Fanen end den forholdsvis lille Hovedvagt, som Dansk Kvindesamfunds Medlemmer danner, saa maa det ligge i Maaden, hvorpaa der er kæmpet.

Pastor Falk-Rønne udtalte forleden Dag, at D. K. S. havde arbejdet for „tørt“, derfor havde de ikke faaet fat i Kvinderne ude paa Landet. Jeg maatte give ham Ret. Men Arbejdet har ikke alene været ført for tørt, men ogsaa for ensidigt. For dette ensidige Standpunkt gør Fru Schou sig til Talsmand. Maaske Ensidsighed var praktisk i Begyndelsen af Kvindesagsarbejdet, hvor det gjaldt om at kile en Bresche ind i den kompakte Masse, der slet ikke havde Anelse om Kvindesag, men til det Punkt, hvor vi nu er komne, hvor det gælder at faa større Masser med, der maa man, som Ordsproget siger, „krybe under, hvor man ikke kan komme over“ — d. v. s. være glad, naar man overhovedet kan faa sin Sag debatteret, selv om det ikke sker lige akkurat paa den Maade, som man har tænkt sig. For den, der har virkelig Kærlighed til Sagens Kærne, er ingen Omvej for lang. Der hørte Kraft og Energi til at føre Kvindesagen frem gennem alle de første Aar, nu hører der Taalmodighed, Sejghed og Bøjlighed til at føre den videre.

Man maa sprede Kendskab til Dansk Kvindesamfunds Virksomhed, hvor man kan faa noget optaget, henvise til det osv.

De praktiske Kursus, der henvender sig til saa mange, ogsaa af dem, der ikke er inde i Kvindesagen, er i den Henseende blevet et

udmærket Bindeled mellem D. K. S. og Publikum — men de praktiske Kursus virker kun i enkelte Klasser. Publikum maa derfor stadig mindes om D. K. S. Arbejde, dels gennem Pressen, hvor man foruden jævnlig Smaanotitser om hvad der virkes, dels gennem Artikler bibringer Kvinderne Forstaaelsen af at Hustruen og Moderen vil blive mere betrygget, naar der gennem Loven opnaas Ligestilling med Ægtemanden og Faderen. Paa anden Maade faar man aldrig Kvinderne, navnlig ikke dem fra de højere Klasser, til at faa Interesse for Kvindesagen. Ved at høre om de ugifte Kvinders Krav, vil den gifte Kvinde, der staar udenfor Bevægelsen, forblive kold.

Ved den ensidige Arbejdsmaade, som Kvinden og Samfundet har taget Ordet for, og som jeg selvfølgelig ved, er støttet af mange Kvindesagsvenner, navnlig mellem de ugifte, — de gifte er mere tilbøjelige til at fare med Lempe — løber Kvindebevægelsen Fare for at dele sig i to Dele: paa den ene Side staar de gifte og paa den anden de ugifte Kvindesagskvinder. En saadan Splittelse vilde være uheldig.

Det vilde glæde mig, om disse Linier kunde føre til en Diskussion, ikke om Maalet, for det er vi alle enige om, men om Midlerne til at naa det, maaske nogle saa herigennem vil faa Øjnene op for, at det er diplomatisk at være lidt mindre ensidig og lidt mere bevægelig i sin Tankegang, naar det gælder Kvindesagen. Før faar vi aldrig de store Skarer Kvinder med, som er nødvendige for Sagens heldige Løsning.

Vibeke Salicath.

* * *

Fru Salicaths Svar er aldeles ikke en Imødegaelse af min Artikel, hvori jeg havde taget et Par Artikler fra Kvindernes Blad for mig og vist Punkt for Punkt, at de røbede den største Uvidenhed om den Sag, de behandlede. Hvis Fru S. mener, at jeg ikke har haft Ret i min Kritik, burde hun have vist mig, paa hvilke Punkter jeg har taget fejl, men i al Almindelighed at kalde mig „ensidig“, rammer mig aldeles ikke, saalænge hun ikke har vist, hvor i min Artikel jeg har været „ensidig“.

Fru S. spørger mig, om ikke ogsaa Husmødre, Tjenestepiger etc. er Kvinder. Hvor har jeg skrevet eller blot antydnet, at de ikke var det, og hvor kan Fru S. tro, at jeg kan sige en saadan Taabelighed? — for Resten troede jeg, at jeg havde skrevet saa klart,